

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

David Engelhard: ‘Het gaat bij Topcare om meer dan alleen goede kwaliteit van zorg’

De belangstelling onder verpleeghuizen om in aanmerking te komen voor een Topcare predicaat is groot. Maar goede kwaliteit van zorg verlenen is daarvoor niet voldoende. Topcare centra vervullen voor de zorg en behandeling van hun specialistische doelgroepen een bovenregionale functie en werken aan wetenschappelijk onderzoek samen met kennisinstellingen.

‘Toekomstbehendige’ zorg

‘Topcare wil niet alleen accrediteren, maar wil daarmee vooral de intramurale zorg vooruit helpen voor de mensen die ervan afhankelijk zijn’, zegt Nico Van Meeteren, die recent is aangetreden als bestuursvoorzitter. ‘Dat is ook de reden waarom ik ja heb gezegd tegen deze onbezoldigde functie. Het Topcare predicaat is geen vinklijst, maar een optie om tot kwaliteitsverbetering en tot “toekomstbehendige” zorg te komen. Die zorg is heel dynamisch en in dynamiek heb je weinig aan bestendiging van de bestaande situatie. Je moet daarin wendbaar en behendig zijn en Topcare helpt je als zorgaanbieder om daar invulling aan te geven. Het veld van de ouderenzorg is bezig aan een gezamenlijke transitie en daarin wil Topcare een stimulerende en

verbindende rol spelen.’

Toegevoegde waarde voor cliënten

Wat merkt een cliënt ervan als de afdeling van een verpleeghuis waar hij woont een Topcare predicaat heeft? Directeur Engelhard zegt: ‘Wie voor geriatrische revalidatie komt, zal merken hoe goed hij wordt begeleid en hoe snel hij resultaat bereikt, omdat goed wordt gekeken naar diens individuele vraag en goed gebruik wordt gemaakt van innovaties zoals eHealth. Als iemand de diagnose Korsakov of Huntington krijgt, hoop ik echt dat hij of zij in een gespecialiseerd centrum terecht komt. Je woont misschien wel tien of twintig jaar in een verpleeghuis en dan is het belangrijk dat degenen van wie je afhankelijk bent het ziektebeeld en -beloop écht begrijpt en het hele team écht veel ervaring heeft.’

Engelhard kan zich dan ook helemaal vinden in het beeld dat Van Meeteren schetst. ‘De verpleeghuiszorg is al van goede kwaliteit in ons land’, zegt hij, ‘maar het kan nog beter. Daarom zijn we vijf jaar geleden begonnen om huizen te helpen die specifieke zorg bieden binnen dit segment: mensen met Huntington, Korsakov, geriatrische revalidatie en gerontopsychiatrie. Zeer bijzondere groepen die zeer bijzondere zorg nodig hebben. Denk bijvoorbeeld eens in hoe waardevol het is om iemand met het syndroom van Korsakov een vorm van dagbesteding te kunnen bieden die zo iemand in staat stelt om met terechte trots te zeggen: “Ik ga naar mijn werk”. Met zorgvuldige begeleiding door mensen die hun cliënten heel goed kennen en hen dus de verantwoordelijkheid kunnen geven om dit werk aan te kunnen. Dat klinkt misschien als iets wat al heel normaal is, maar dat is het nog niet.’

Onderzoeken en netwerken

Topcare begon vijf jaar geleden op basis van de gedachte dat de langdurige zorg weliswaar goed is, maar dat nog op te beperkte schaal onderzoek werd gedaan naar wat de beste zorg en behandeling is. ‘Iets wat in de cure wel gemeengoed is’, zegt Engelhard. ‘Daarom hebben de Topcare verpleeghuizen zich onderling verbonden en samen met hoogleraren en lectoren onderzoeksprogramma’s opgebouwd. Bij het opstellen van de criteria waaraan een verpleeghuis moet voldoen om een Topcare-predicaat te verwerven hebben we de lat hoog gelegd. Als ieder verpleeghuis er zo maar aan kan voldoen, verliest het zijn waarde.’

Ontwikkeling

Recent heeft Topcare een flinke ontwikkeling doorgemaakt. Een deelnemer heeft het predicaat voor de zorg voor mensen met dementie ontvangen, er is een [potentials programma](#) opgezet, de website is geheel vernieuwd en er is een sociaal intranet ontwikkeld waarop alle betrokken professionals elkaar kunnen vinden. De criteria en het proces van visitatie worden geëvalueerd, nu dit jaar de eerste deelnemers de zogenaamde ontwikkelcriteria doorlopen. Engelhard: ‘Een potential krijgt nu eerst een proeftoelating en kan vervolgens na de toetredingsvisitatie een predicaat krijgen. Na vier jaar volgt een ontwikkelvisitatie om te bezien welke ontwikkeling een organisatie heeft doorgemaakt. Ook als we deze systematiek wijzigen, blijft de doelstelling natuurlijk hetzelfde: het verbinden van praktijk en wetenschappelijk onderzoek om de zorg voor de

voornoemde groepen op een hoger plan te tillen.’

Soms wordt gesteld dat Topcare een organisatie is die zijn eigen vlees keurt. De bestuurders van de verpleeghuizen die een predicaat hebben, zitten immers ook in het bestuur van Topcare. ‘Begrijpelijke kritiek’, zegt Engelhard. ‘Al is het wel gangbaar bij een dergelijk initiatief om dergelijke zaken eerst gezamenlijk en intern op te zetten door een “inner circle”. Maar het is logisch om het langzaam te migreren naar een “outer circle”. Aan die migratiefase is het initiatief nu toe. Het kan ook niet zo zijn dat we met verdere groei straks twintig bestuurders hebben. Maar tegelijkertijd: waren er maar wat meer slaggers die zo streng hun eigen vlees keurden als wij bij Topcare. De kern moet blijven dat we zelf de ramen openzetten voor externe visitatie en voortdurende kwaliteitsverbetering nastreven.’

Onderzoek

Topcare is betrokken bij zowel omvangrijke academische onderzoeken, zoals promotieonderzoek, als bij kleinschalig en praktijkonderzoek. Engelhard: ‘Gelukkig zien we de bereidheid tot samenwerken bij alle partijen. Meestal worden beide soorten onderzoek begeleid door een hoogleraar of lector die verbonden is aan het Topcare-centrum. Het gaat om wat de samenwerking oplevert voor de cliënten en om de kwaliteitsverbetering binnen de discipline waarvoor het verpleeghuis een predicaat heeft of wil behalen. Twee mooie voorbeelden zijn het onderzoek naar de meerwaarde van een spraak-app voor mensen met de ziekte van Huntington, en onderzoek naar de vraag hoe meer aandacht kan worden gegeven aan de behoeften aan intimiteit en seksualiteit van bewoners.’

Gerichte kennis

Topcare begeleidt organisaties die dit wensen om die kwaliteit te bereiken die het behalen van het predicaat rechtvaardigt. ‘Het potentials programma dat ik al noemde is daar specifiek voor bedoeld’, legt Engelhard uit. ‘Daarin helpen we een organisatie heel gericht om toe te werken naar toetreding. Volgend jaar wordt dat maatwerk, want het ene verpleeghuis kan vermoedelijk vrijwel direct opgaan voor de visitatie, terwijl het andere veel meer begeleiding nodig heeft om op het juiste kwaliteitsniveau te komen.’

Engelhard ziet een duidelijke lijn tussen de criteria waaraan een verpleeghuis moet voldoen om die visitatie met succes te doorlopen en de eisen die het [Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg](#) stelt. ‘Het kwaliteitskader heeft min of meer dezelfde uitgangspunten als wij’, zegt hij. ‘Als verpleeghuizen op grond daarvan ons weten te vinden is dat prima. Maar als negentig procent van de huizen die voldoet aan de eisen van het kwaliteitskader daarmee ook ons predicaat heelt, doen wij iets niet goed. Goede zorg leveren is voor ons immers niet het enige criterium, het gaat er ook om dat zorginstellingen wetenschappelijk onderzoek en de resultaten daarvan kunnen integreren in de zorg en behandeling en dat zij daarnaast een bovenregionale functie vervullen. Iedereen moet het er over eens zijn: als je echt hoog-specialistische zorg nodig hebt, moet je dáár zijn.’

Interview door Frank van Wijck

Meer weten

- [Bekijk de website van Topcare](#)
  - Lees het interview met Saskia van Opijnen (Noorderbreedte): [‘Topcare daagt je uit om continu beter te willen worden’](#). Saskia vertelt over het Topcare predicaat voor gerontopsychiatrie dat Noorderbreedte heeft verworven voor de locatie Nieuw Toutenburg.
  - Lees ook over de inspanningen die Avoord moest doen om het Topcare predicaat te verwerven voor dementiezorg: [Martin den Hartog \(Avoord\): ‘Topcare voedt de nieuwsgierigheid in de organisatie’](#). Het gaf de medewerkers een impuls om op een heel andere manier naar hun cliëntenpopulatie te kijken. Bovendien heeft het hun nieuwsgierigheid geprikkeld.
-

tags:

[Topcare](#) (18)

thema:

[Leren en verbeteren van kwaliteit](#) (355)